

Slovenska univerza
za tretje življenjsko obdobje
e-novice

Univerza za tretje življenjsko obdobje **30** let

Uniforme vojakov iz prve svetovne vojne

Prva svetovna vojna in prihodnost Evrope v študijskih programih UTŽO

Januar 2014

Ob 100-letnici prve svetovne vojne vas European Adult Education Association (slov. Evropsko združenje za izobraževanje odraslih) in DVV, Deutsche Volkshochschulverband (slov. Nemško združenje ljudskih visokih šol) vabita, da sodelujete v projektu 2014: *Prva svetovna vojna in prihodnost Evrope*. Za konec projekta napovedujeta konferenco v Sarajevu. Cilj projekta je povezati različne dejavnosti organizacij za izobraževanje odraslih in vzpostaviti dialog, raziskovanje, razpravo. Primeri možnih tem: Vsakdanje življenje v mojem mestu. Kultura spominjanja v družbi in zasebno.

Zgodovinske vezi med prvo svetovno vojno in sedanjostjo itd. Razmislite o sodelovanju, še posebej znotraj študijskih krožkov svetovne ali lokalne zgodovine, etnologije, ustne zgodovine itd. Neobvezno napovejte zanimanje Thor Rutgersson Grundtvig Assistant / EAEA

thor.rutgersson@eaea.org

Spoznaj sebe in druge ali psihologija se seli med ljudi

Ljubljana, januar 2014

Izšla je nova knjiga *prof. dr. Ane Krajnc*, s katerim se, kakor sama pravi, "psihologija seli med ljudi" v času, ko je morda še bolj kot kdaj v preteklosti potrebno razumeti in obvladovati medsebojne odnose. Človeka od živali loči vrsta prirojenih psihosocialnih, čustvenih potreb (po varnosti, ljubezni, spoštovanju, pripadanju, vedoželjnosti, lepem, samouresničevanju), ki močno vplivajo na človekovo obnašanje. V kriznih časih je prav posebej potrebno razumeti čustva, tudi strah, spoznati, kaj je psihološka osnova strahu, kako nastane in predvsem, kako strah, to najpogosteje nelagodno in omejujoče čustvo, obvladati in premostiti. Kako preprečiti, da bi nas drugi preveč izčrpavali in izčrpali? Vsakdo ima svoj niz obrambnih mehanizmov, ki se sprožijo v situacijah in v stiku z drugimi. Varujejo nas pred zlorabo v odnosu z drugimi. Veljalo bi jih razumeti ali poskušati nadomestiti z drugimi. Posebna vrednost tega dela je v avtoričinem nizanju avtentičnih primerov iz našega kulturnega okolja, s katerimi avtorica ilustrira svoje teoretične teze. Delo bo berilo za vse, ki jih zanimajo odnosi med ljudmi, za vse, ki poskušajo razumeti sebe, za psihologe in psihoterapevte, ki želijo znanje o medsebojnih odnosih prenesti na druge in ga podpreti s primeri. (Krajnc, A. (2014). *Spoznaj sebe in druge*. Ljubljana: Društvo za izobraževanje za tretje življenjsko obdobje. 291 strani)

Starejši si želijo delati, če ...

London, januar 2014

Razmišljanja britanske vlade, ki je oblikovala politiko *Extending Working Life* (slov. daljšanje delovne dobe) gredo dlje. Kaj pomaga starejšim zaposlenim, da ostanejo na delovnem mestu: prožne oblike dela in upokojevanja, podpora zdravju in dobremu počutju, več znanja in spretnosti, načrtovanje poklicne poti v poznejših letih življenja? Potrebno pa bo tudi in predvsem boljše vodenje različnih generacij na delovnem mestu, več razmisleka o motiviranju zaposlenih in prepričanost, da so starejši vredna delovna sila. Najbolj vpliva na delodajalce zgled, ki ga dajejo glede starejših zaposlenih inovativni delodajalci. O njih priča 2014 AARP Best Employers International Award (slov. Mednarodna nagrada najboljšim delodajalcem 2014 AARP) Vir: Chris Ball in Taen Newsletter. Več:

TAEN – The Age and Employment Network <info@taen.org.uk

Avtor: Robert Doisneau

Medgeneracijska pravičnost. O prejemanju in dajanju, o solidarnosti med generacijami

Kako bi opisali zdajšnje obdobje svojega življenja? Kdo so vam najbližji ljudje? Ali prejimate pomoč in podporo in če da, od koga in kakšno? Ali dajete pomoč in podporo in če da, komu in kakšno? Na kakšen način vi pomagate družbi? Kaj mislite, da dobivate od države? Ste v preteklosti prejeli kakšno pomoč od države? Mislite, da jo boste prejeli v prihodnje in če da, kakšno? Kako se počutite ob prejemanju pomoči? Kakšna je po vašem mnenju vloga države v dajanju podpore mladim in starim? Takšna in podobna vprašanja so prejeli vprašanci v raziskavi *Changing Generations*, 2011-2012 (slov. Spreminjajoče se generacije). Solidarnost med generacijami (darovanje in prejemanje) ima družbeno in zasebno dimenzijo. Obstoja znotraj družine, torej v zasebni, pa tudi v javni sferi, in je odvisna od socio-ekonomskega statusa družine, od medsebojnega dojemanja in medsebojnega opazovanja generacij ter od razvitosti države blaginje. Kriza vpliva na solidarnost med generacijami v družini. Pričakovanja o tem, kaj nam "dolgujejo", so različna glede na to, ali gre za starejše ali mlajše člane družine. Bolj so člani družine izobraženi, višji je njihov dohodek, manj pričakujejo podporo družine, bolj se zanesejo sami nase. Višji dohodek tudi navaja na individualizem v poznejših letih življenja. (Timonen in drugi: "Family, state, class and solidarity: re-conceptualising intergenerational solidarity through the grounded theory approach" *European Journal of Ageing*, March 2013)

Z obiska "vnukov" na UTŽO

Vpliv izobraževanja starejših na izobraženost njihovih vnukov

Januar 2014

Izobraževanje vnukov je morda najpomembnejša generacijska družinska praksa, ki vpliva na življenjske možnosti skozi življenje in oblikuje medgeneracijsko solidarnost. Starši in stari starši lahko bodisi podprejo razvoj svojih potomcev ali ga osiromašijo, lahko spodbudijo ali osiromašijo njihovo zaupanje vase. Starši in stari starši vodijo otroke skozi izobraževalni sistem, izobražujejo jih ob pomoči prostočasnih dejavnosti in potovanj. Nič novega, boste dejali. A raziskave kažejo, da so pri tem najbolj uspešni izobraženi starši in stari starši, tisti, ki so vključeni v vseživljenjsko izobraževanje, seveda tudi v tretjem življenjskem obdobju.

Udeležujejo se ga samski in vezani

Ljubljana, januar 2014

Sleherno leto približno dvajset študentov in študentk z različnih fakultet opravi na UTŽO pod mentorstvom *Alijane Šantej* vsaj manjšo raziskavo. Tako so nedavno *Sara Justin, Dijana Cvijić, Lina Novak, Christina Belopavlovič, Teja Černe* na omejenem vzorcu (n 31) raziskovale *motive in razloge starejših študentov za vključitev v izobraževanje*. Ena njihovih hipotez je bila, da je večina študentov in študentk samskih, kar naj bi vplivalo na vključitev v izobraževanje starejših. Hipoteza se je delno potrdila. Razumljivo! Do 65 leta starosti je število žensk in moških približno enako in smrtnost ni bistveno višja kot v prejšnjih obdobjih življenja. Ker se povprečna starost naših študentov s pokojninskimi reformami vendarle viša, je študentov nad 65 let več kot nekoč, s tem pa je tudi možnost, da nekdo ovdovi, večja. Rezultati raziskave kažejo, da je bilo od 31 vprašanih 12 poročenih, 8 ovdovelih, 6 ločenih, 4 samski, 1 pa v partnerski zvezi. Kakorkoli vezanih je bilo 13 anketiranih, samskih pa 18.

Najboljši eksotični hotel Marigold. Kdor ne tvega, ne spozna

London 2014

Iskanje in izbiranje evropskih filmov o dejavnem staranju za projekt CINAGE nas je privedlo tudi do britanskega filma *The Best Exotic Marigold Hotel*. V iskanju drugačnega in cenejšega bivanja pod jesen življenja skupina Britancev prispe v Indijo v obljubljeni jim hotel. Nič ne ustreza normam in pričakovanjem, vsakdo med njimi se na presenečenje prilagodi izhajajoč iz svojih obrambnih mehanizmov. Film ni običajna melodrama o nemoči starejših. Je zgodba o ljudeh, ki so se podali v neznano in se spremenili drug ob drugem in v novih okoliščinah. Kdor ne tvega, ne spozna, sporoča film. Film si lahko ogledate na spodnjem naslovu:

<https://freevideo.me/movies/8498321-the-best-exotic-marigold-hotel-2011.html>

Napovedujemo, vabimo

SLOVENSKA UTŽO IN SLOVENEK LETA, ZADNJI ROK ZA GLASOVANJE

16. januar 2014 je zadnji rok za glasovanje za Slovenca leta Nedeljskega dnevnika. Nominiranih je deset kandidatov. Njihovo delo je očitno posvečeno skupnosti in za skupno dobro. Večina predstavlja delo skupine. Slovensko UTŽO, verigo ljudi, ki je sodelovala pri njenem razvoju, tokrat predstavlja *Dušana Findeisen* (prof. dr. Ana Krajnc in dr. Dušana Findeisen sta ustanoviteljici Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje). Spoznati kandidate in glasovati je moč na naslovu:

<http://slovenecleta.dnevnik.si/sl/Glasovnica+za+Slovenca+leta>

POSVET SLOVENSКИH UTŽO IN RAZŠIRJENA SEJA SVETA SLOVENSKE UTŽO BO V LOGATCU

Logatec, 21. januar 2014 ob 9.30

UTŽO Logatec, Notranjska cesta 14, bo tokratno prizorišče posveta slovenskih UTŽO. Spoznali boste gostiteljico, njeno delovanje, seznanili se boste z usposabljanjem specialistov, mentorjev, animatorjev ter skupno računalniško aplikacijo, prejeli informacije o novi finančni perspektivi 2014-2020, spoznali

priložnosti za izobraževanje odraslih v okviru evropskih strukturnih skladov. Predvsem pa boste izmenjali medsebojne izkušnje in pobude. Udeležbo prijavite Maši Bizovičar na naslov masa.bizovicar@guest.arnes.si, tel: 01 427 27 90

KERAMIČNI IZDELKI UTŽO V LJUBLJANSKIH IZLOŽBAH IN JAVNIH PROSTORIH

Še vedno si lahko ogledate keramične čajnike v Stiški čajnici na Poljanski cesti 6, keramične čevlje v izložbenem oknu trgovine La Femme na Nazarjevi ulici 10, v vitrinah Obrtne zbornice na Celovški cesti 71 pa sožitje keramičnih ptičev, mačk, žabic, ptičje hišice in druge izdelke, ki so izraz domišljije in ustvarjalnosti udeležencev študijskih krožkov za keramiko na Univerzi za tretje življenjsko obdobje. Mentorica Lučka Šičarov, oblikovalka unikatne keramike, že dvajset let vzgaja in izobražuje keramičarje UTŽO. Z njimi postavlja številne razstave. Tokrat se prikaz njihove ustvarjalnosti seli v ljubljanske izložbe, vitrine in druge prostore. Keramične izdelke smo si doslej lahko ogledali v izložbenem oknu trgovine Peruna na Poljanski cesti in trgovine Klara v pasaži Nebotičnika.

ZNAŠ, NAUČI DRUGEGA

Vsak četrtek od 13.00 do 14.00 ure v računalnici UTŽO Ljubljana, Poljanska cesta 6, prvo nadstropje levo vam bo študent UTŽO *Jurij Kus* - poznate ga iz gibanja *Znaš, nauči drugega* – prostovoljno pomagal iz računalniških zagat in vas učil računalništva, če boste tako želeli. Vabljeni. Prijave sprejema Meta Žgur, tel.: (01) 433 20 90, e-pošta: meta.zgur@univerzatri.si

MOŽGANI, TA PRELESTNA STVARITEV NARAVE

Univerza za tretje življenjsko obdobje v sodelovanju s predavatelji Nevrološke klinike UKC Ljubljana pripravlja cikel predavanj s področja nevroznanosti z naslovom *Možgani, ta prelestna stvaritev narave*. Predavanja se bodo zvrstila tri srede zapored:

Sreda, 29. januar 2014, ob 10.00 uri, Ljubljana, Poljanska cesta 6, dvorana prit. levo
ROK BERLOT, dr. med.: SPOMIN IN MOŽGANI

Sreda, 5. februar 2014, ob 10.00 uri, Ljubljana, Poljanska cesta 6, dvorana prit. levo
Doc. dr. BLAŽ KORITNIK, dr. med., spec. nevrolog: MOŽGANI IN GLASBA

Sreda, 12. februar 2014, ob 10.00 uri, Ljubljana, Poljanska cesta 6, dvorana prit. levo
Doc. dr. LEA DOLENC GROŠELJ, dr. med., spec. nevrologinja: SPANJE IN MOTNJE SPANJA

Udeležba na predavanjih je brezplačna. Lepo vabljeni! Prijave sprejema Alenka Gabriela Čeh, tel.: (01) 433 20 90, e-pošta: univerza3@siol.net.

V SLOVENSKEM ETNOGRAFSKEM MUZEJU IMAJO VRATA PRAV POSEBNO MESTO LJUBLJANA, JANUAR 2014

Vilma Kavšček, študentka UTŽO Ljubljana in prostovoljna kulturna mediatorica v Slovenskem etnografskem muzeju, vas bo popeljala po razstavi Vrata. Prostorski in simbolni prehodi življenja. Vstopnina: 3 € za obiskovalce v skupini. Za ogled razstave se skupine prijavijo: Sonja Kogej Rus, 031 728 955, sonja.kogej-rus@etno-muzej.si. Več: <http://www.etno-muzej.si/sl/razstave-sem/vrata-prostorski-in-simbolni-prehodi-zivljenja>

Širimo obzorja, združujemo ljudi
Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje

Če besedilo ni oblikovano in slik ne vidite, pritisnite na Pogled ali View in nato HTML.

Spletne novice slovenskih univerz za tretje življenjsko obdobje ureja Dušana Findeisen.

Če novic ne želite več prejemati, to sporočite na naslov univerza3@siol.net